

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΑ-3.16	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Διά ζώσης (Ποσοστό): Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό) Εξ αποστάσεως ασύγχρονα (Ποσοστό) (Σε περίπτωση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δηλώνεται η χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε λεπτά)</i>	ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <p>Γνώσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζουν τα κεντρικά προβλήματα, τις έννοιες και τις κατευθύνσεις της περιβαλλοντικής φιλοσοφίας μέσα από τη μελέτη πρωτογενών κειμένων. • Συγκρίνουν και να αναλύουν συστηματικά έννοιες και θεωρίες της οικολογίας και των σύγχρονων κινημάτων της, καθώς και της περιβαλλοντικής ηθικής και αισθητικής. • Αξιολογούν κριτικά εντάσεις και να τεκμηριώνουν φιλοσοφικά θέσεις υπέρ ή κατά συγκεκριμένων προσεγγίσεων και επιχειρημάτων. • Εντάσσουν τα κείμενα στο ιστορικό και φιλοσοφικό τους πλαίσιο και να κατανοούν τη σχέση τους με

ευρύτερα ρεύματα της σύγχρονης φιλοσοφίας.

- Εφαρμόζουν τα εννοιολογικά εργαλεία των κειμένων στην ερμηνεία σύγχρονων περιβαλλοντικών διλημάτων, χωρίς να υποκαθιστούν τη φιλοσοφική ανάλυση με τεχνοκρατικές περιγραφές.

Δεξιότητες

- Αναλύουν πρωτογενή φιλοσοφικά κείμενα με τη βοήθεια αξιόπιστων πρωτότυπων εκδόσεων ή έγκριτων μεταφράσεών τους, αναγνωρίζοντας τους βασικούς όρους και τη δομή των επιχειρημάτων που αναπτύσσονται στο κείμενο.
- Συγκρίνουν διαφορετικές φιλοσοφικές θέσεις και να αξιολογούν τα επιχειρήματά τους.
- Διατυπώνουν σαφώς και τεκμηριωμένα φιλοσοφικά επιχειρήματα, τόσο προφορικά όσο και γραπτά.
- Χρησιμοποιούν αναλυτικά και κριτικά εργαλεία στην ανάγνωση και τη γραφή για κεντρικά θέματα της φιλοσοφίας του περιβάλλοντος, και να ασκούν κριτική επιχειρηματολογία στις περιβαλλοντικές αντιπαραθέσεις.

Ικανότητες

- Αναπτύσσουν αυτόνομη και κριτική φιλοσοφική σκέψη.
- Εφαρμόζουν θεωρητικές έννοιες σε σύγχρονα ηθικά και πολιτικά ζητήματα που σχετίζονται με την φιλοσοφία του περιβάλλοντος.
- Συμμετέχουν ενεργά και δημιουργικά σε ακαδημαϊκό διάλογο, επιδεικνύοντας σεβασμό στην πολλαπλότητα των απόψεων.
- Οργανώνουν και να ολοκληρώνουν μια ερευνητική εργασία με σαφές ερώτημα, δομημένη επιχειρηματολογία και τεκμηριωμένα συμπεράσματα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα Φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στην περιβαλλοντική φιλοσοφία μέσω της ενδεδειγμένης μελέτης επιλεγμένων πρωτογενών κειμένων που διαμόρφωσαν το πεδίο από το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα έως

σήμερα. Η μελέτη των πρωτογενών κειμένων καθιστά δυνατή τη συστηματική διερεύνηση θεμελιωδών ερωτημάτων της περιβαλλοντικής φιλοσοφίας, όπως ποια είναι η ηθική και, κατ' επέκταση, πολιτική θέση του ανθρώπου μέσα στον φυσικό κόσμο, ποια είναι τα όρια της ηθικής κοινότητας, ποια μορφή αξίας αποδίδεται σε οργανισμούς, είδη και οικοσυστήματα και πώς συνδέονται οντολογικές παραδοχές, αξιολογικές δεσμεύσεις και κανονιστικά συμπεράσματα. Μέσα από τη συστηματική μελέτη κειμένων, στοχαστών και φιλοσόφων όπως ο Aldo Leopold (1887–1948), ο Arne Næss (1912–2009), ο Lynn White Jr. (1907-1987), ο J. Baird Callicott (1941–), ο Paul W. Taylor (1923–2015) και ο Murray Bookchin (1921–2006), οι φοιτητές εξοικειώνονται με τις κύριες κατευθύνσεις της περιβαλλοντικής φιλοσοφίας (οικοκεντρισμό, βαθιά οικολογία, βιοκεντρισμό και κοινωνική οικολογία) καθώς και με κλασικές παρεμβάσεις και αναθεωρήσεις που ανέκυψαν στο εσωτερικό του πεδίου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με Πρόσωπο	
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	Δια ζώσης συναντήσεις, ανακοινώσεις μέσω eClass, τακτική ηλεκτρονική επικοινωνία.	
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά</i>	Συζητήσεις στην τάξη, ομαδικές εργασίες, συνεργατικές δραστηριότητες, χρήση Τ.Π.Ε.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn.	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Υπολογιστής με διαδίκτυο και γνώση πλατφορμών διδασκαλίας.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	Τήρηση των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας· οι εργασίες ελέγχονται με εγκεκριμένα εργαλεία λογοκλοπής (turnitin).	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ <i>(1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση (2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά</i>	Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη υλικού	81
	Μικρές	50

<p>Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	εργασίες/παρουσιάσεις	
	Τελική εργασία	80
	Σύνολο Μαθήματος	250
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από ΤΟΥΣ φοιτητές.</p>	<p>Για την αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα συνυπολογίζονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η συμμετοχή στην τάξη (20%) - Μικρή εργασία/παρουσίαση (30%) - Τελική γραπτή εργασία (περιεχόμενο, δομή, βιβλιογραφία, μορφή, καθώς και συμμόρφωση με τις προδιαγραφές μιας ακαδημαϊκής εργασίας). (50%) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Bookchin M., *Remaking Society: Pathways to a Green Future*, South End Press, Boston 1990.
2. Bookchin M., *The Ecology of Freedom: The Emergence and Dissolution of Hierarchy*, Cheshire Books, Palo Alto 1982.
3. Callicott J. B., *Beyond the Land Ethic. More Essays in Environmental Philosophy*, State University of New York Press, New York 1999.
4. Callicott J. B., *In Defense of the Land Ethic. Essays in Environmental Philosophy*, State University of New York Press, New York 1989.
5. Γεωργόπουλος Δ. Α., *Περιβαλλοντική Ηθική*, Gutenberg, Αθήνα 2006.
6. Gardiner S. M.–Thompson A. (eds.), *The Oxford Handbook of Environmental Ethics*, Oxford University Press, Oxford 2016.
7. Λαρρέρ Κ., *Η Φιλοσοφία του Περιβάλλοντος*, (μτφρ.) Ε. Γούναρη, Πατάκης, Αθήνα 2001.
8. Leopold A., *A Sand County Almanac, and Sketches Here and There*, Oxford University Press, London-Oxford-New York 1968.

9. Μποτετζάγιας Ι., *Η ιδέα της φύσης: Απόψεις για το περιβάλλον από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας*, Κριτική, Αθήνα 2010.
10. Næss, A., «The Shallow and the Deep, Long-Range Ecology Movement: A Summary», *Inquiry*, 16, 1973, pp. 95-100.
11. Παπαδημητρίου Γ. Ε., *Για μια νέα φιλοσοφία της φύσης. Η πρόκληση της οικολογίας και οι απαντήσεις της φιλοσοφίας*, Gutenberg, Αθήνα 1999.
12. Πρωτοπαπαδάκης Ε., *Οικολογική Ηθική*, Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2005.
13. Πρωτοπαπαδάκης Ε., *Περιβαλλοντική Ηθική: Ο Άρνε Νες και η Βαθιά Οικολογία*, Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2008.
14. Σκορδούλης Κ., *Από την Περιβαλλοντική Ηθική στην Πολιτική Οικολογία. Η Οικοσοσιαλιστική προοπτική*, Προπομπός, Αθήνα 2020.
15. Σταμάτης Κ. Μ., *Φιλοσοφία και Οικολογική Ηθική*, Νήσος, Αθήνα 2013.
16. Σταυρακάκης Γ. (επιμ.), *Φύση, Κοινωνία και Πολιτική. Κείμενα*, Νήσος, Αθήνα 1998.
17. Taylor P. W., *Respect for Nature: A Theory of Environmental Ethics, 25th Anniversary Edition*, Princeton University Press, Princeton-Oxford 2011
18. Τσινόρεμα Σ., «Φύση, βιοτεχνολογία και ηθική: Αρχές μιας σύγχρονης περιβαλλοντικής ηθικής», στο Σ. Τσινόρεμα-Κ. Λούης (επιμ.), *Θέματα Βιοηθικής: Η Ζωή, η Κοινωνία και η Φύση μπροστά στις προκλήσεις των Βιοεπισημών*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2023.
19. White L. Jr., «The Historical Roots of Our Ecologic Crisis», *Science*, 155, 1967, pp. 1203-1207.